

10/387

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.— ESTRANGER, 2'50

Les victòries d'Orient

Mentre les batalles de l'Occident han sofert una curta pausa, que probablement ja haurà acabat quan el llegidor passi els ulls per aquestes ratlles, heu's aquí que, de sobte, grosses batalles s'entaulen a Orient, als fronts de la Macedònia i de Palestina, que feia llarg temps que estaven quiets.

Dues grans batalles, dues grans victòries. Els resultats estratègics aconseguits pels aliats en les muntanyes de Macedònia i en els camps de Palestina, són els més esplèndids que s'han vist del començament de la guerra ençà. Dos cops formidables, descarregats quasi alhora, han enfonsat i aixafat el front búlgar i el front turc.

Estan els aliats en plena etapa triomfal. Cada dia porta una victòria nova. L'Occident i l'Orient veuen el voleiar gloriós de les banderes aliades, de les banderes lliberadores.

Bella és la victòria. Més bella encara quan és la victòria de la Llibertat. Hi ha als fronts exèrcits nous, exèrcits de pobles que lluiten per la seva independència, i les seves banderes, desplegant-se en la batalla, són l'anunci del món novell, més lliure i més just, que sortirà de la guerra i que serà l'ampla compensació de les ruïnes i de la sang dels cinc anys tràgics.

Aquest número de "La Campana de Gràcia" ha sigut revisat per la censura governativa

El descendiment municipal

A intervenció grotesca d'un regidor republicà, fent de patge de la Verge i de la Infanta Isabel, amb una vanitat de cotxer en el dia de Sant Antoni, posa en la nostra democràcia unes indignades gesticulacions. El republicanisme no pot patir per les puerils megalomanies dels cretins, però enfront d'una torpe abdicació personal quina política democràtica poden oferir-nos els nostres edils?

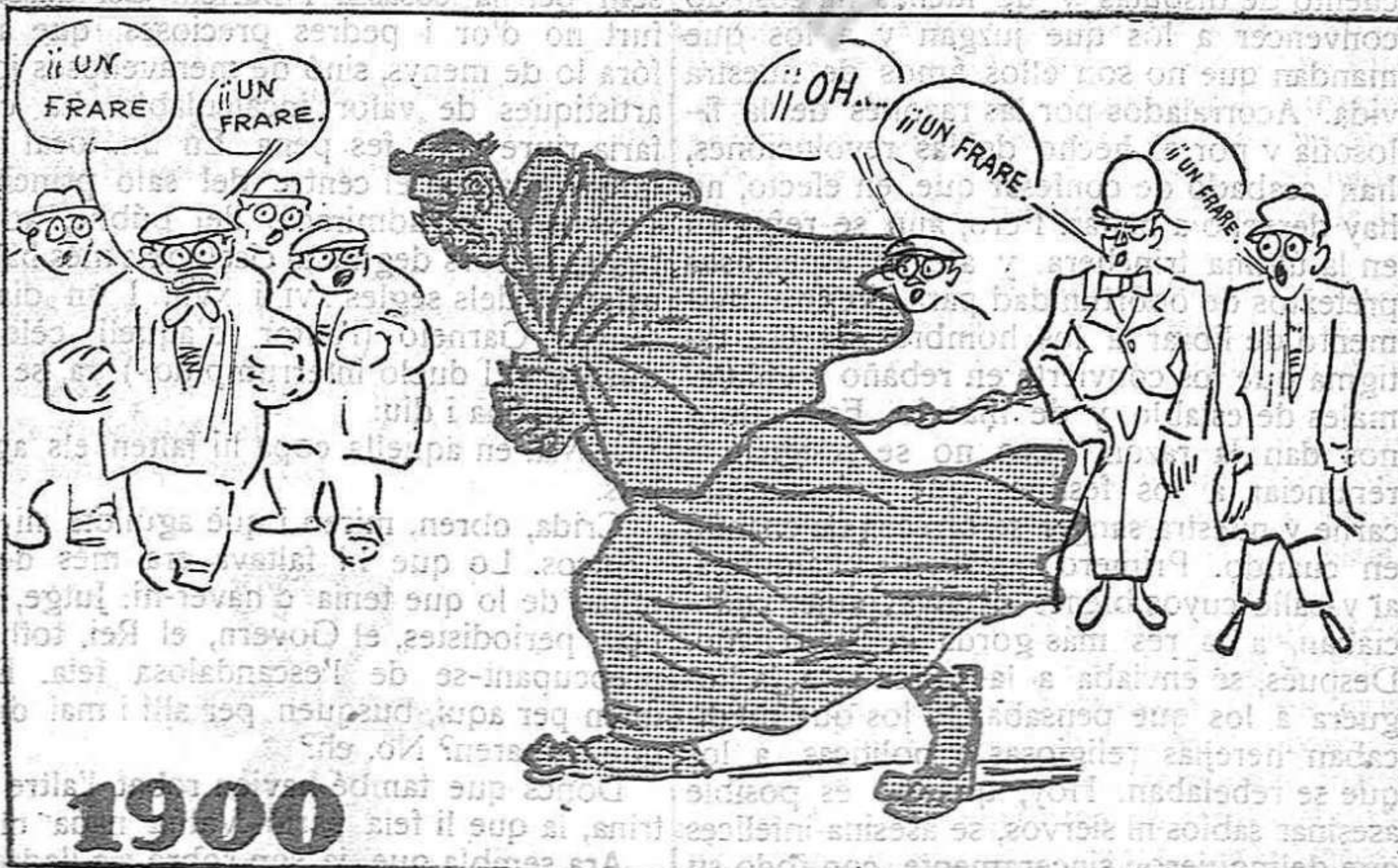
Jo no recordo cap moment de voluntat municipal jacobina. Unes frases volterianes a cada setmana santa per a tolerar el trànsit rodat i una tartarinca pensada de suprimir la fórmula de comiat burocràtic en els oficis: *Dios guarde a usted muchos años*. Res més. Un dia, aquella fugitiva sel·lecció republicana que va crear l'esquerra catalana, intentà una airosa i laica pedagogia amb el Pressupost de Cultura, i el partit radical, sempre amb plebeies torpeses, la va negar. Per què, doncs, ara se sorprèn de que les multituds, amb ànima simiesca, frueixin dels violats espectacles eclesiàstics i principescs?

Els dos pecats del partit radical, la dema-

gogia i la immoralitat, tal volta li haurien estat perdonats o atenuats, per la seva idoneïtat democràtica. A l'obra cultural, però conservadora i devotada religiosa de la Diputació i la Mancomunitat, podien haver oposat una ensenyança popular i civil. La intel·ligència burgesa té els seus laboratoris baix la protecció regionalista; la intel·ligència popular els hauria trobat sota la direcció republicana. Però el nostre municipi no ha sabut crear ni biblioteques, ni acadèmies, ni escoles populars. Per al proletariat no ha creat un Museu Social, ni una Casa del Poble, ni una Borsa del Treball, ni institucions de socors que donessin als desvalguts la sensació de rebre, no pas una caritat, sinó la solidaritat cívica.

Aleshores seria adequada la reivindicació per al municipi de la sobirania damunt la ciutat. Ara, aqueix bisbe que decretà des de la plaça de Catalunya la subordinació de Barcelona a la Verge, a les rectificacions edilícies, pot dir: «La sobirania de la Verge dimana de la nostra acció. Si existeix una caritat, és la nostra; si hi ha una ensenyança pulcra, és la catòlica; si l'art troba una protecció, és encara en les esglésies. Tot confessional, partidista, dogmàtic, però nostre.

La invasió carca a Barcelona

1900

Abans, quan veia algun frare, s'estranyava molt, la gent.

1918

Avui ja no és una cosa rara, sinó moneda corrent.

Heu's aquí els nostres títols. Presenteu els vostres.

Quinze anys de dominació republicana no podrien donar una resposta an aquestes executòries eclesiàstiques. El municipi ha constituït la llista civil del partit radical i en ell han trobat el seu «toison d'or», mes en quinze anys ni un sol moment s'ha percebut en el consell municipal sentit de responsabilitat democràtica. Una incompetència absoluta per a les realitzacions socials i les eficàcies racionalistes, han estat sempre les seves condicions negatives. I per això, quan les verges i les infantes ofereixen motius per a hegemonies dogmàtiques i d'obtusos exhibicions personals, apareixen els bisbes antimunicipals i els regidors apòstates.

Recordi's que Barcelona és la ciutat crema-convents—escrivien les plomes radicals, davant la invasió capellaneca i beata.— Sí, sí, però quan damunt el convent cremat no's redrecen les construccions seculars, el convent se refà més agressiu. I si l'acció nostra, oficial i personal, no s'inicia molt jacobina i molt realista, qui sap si damunt la Casa del Poble cremada no s'aixecarà el convent.

PARADOX

NOTA DE ISTIU

Al Igüeldo també hi puja; sort hi prova, el reverent.

Cavall d'onze, dos pessetes com una hòstia posa amb fe.

Entre llavis barboteja perquè surti 'l nombre seu.

L'ignocentia, bola blanca roda i roda, cau tant bé,

que'l bon clergue catorze ànimes argentades del mig treu.

J. FERRATÉ

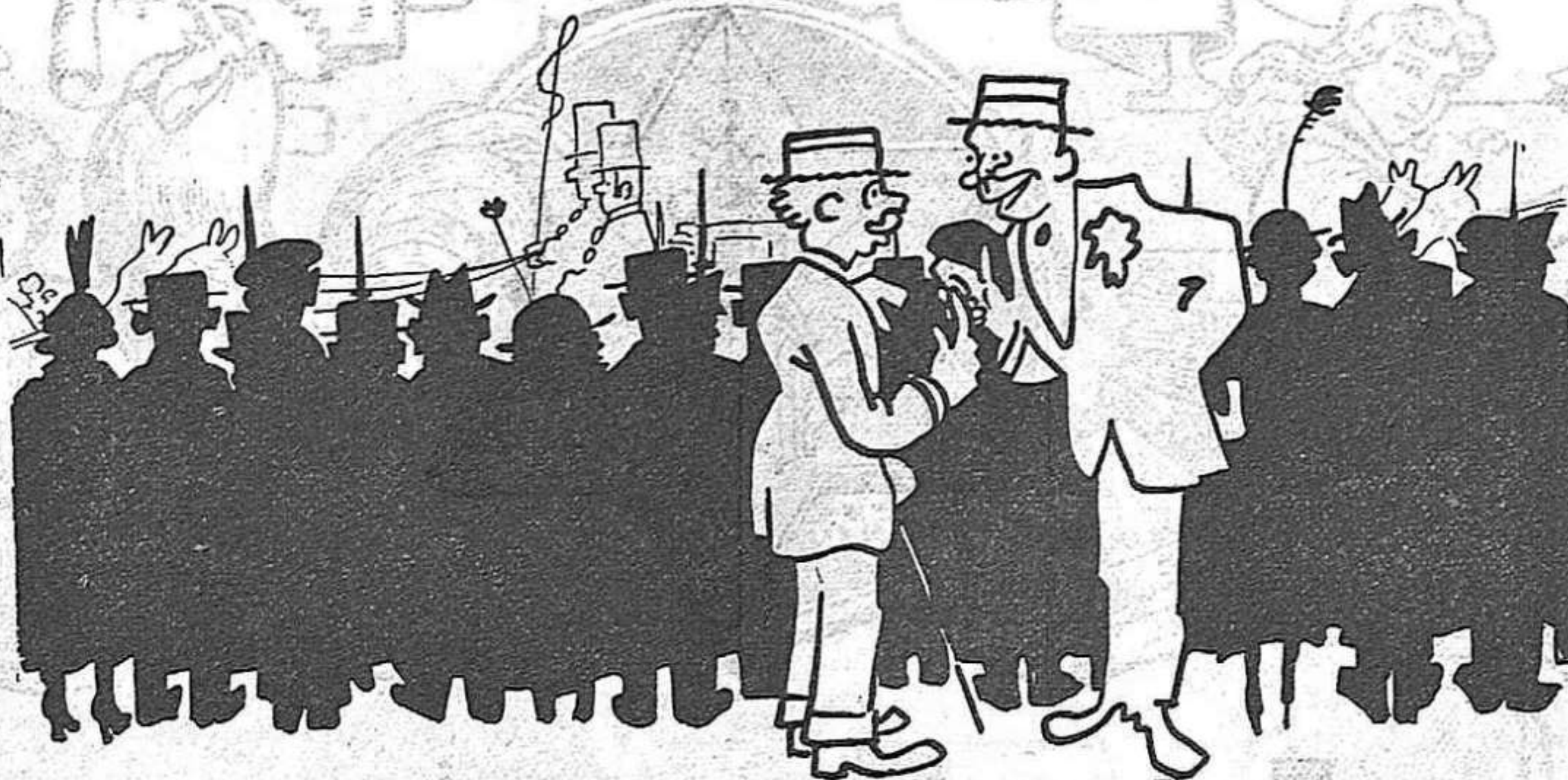
Els obrers i la pau

Be prou que ho sabien els imperials que els Governos de la Entente no accedirien a la proposició de pau de Viena. Però el Govern de l'Austria-Hongria va fer la proposició per a veure d'obtenir dos resultats indirectes però importants, o sigui convèncer als pobles de la Quàdruple que si la guerra continua no és per culpa dels centrals i provocar una agitació pacifista entre les masses obreres dels països aliats. No sabem si els pobles de la Quàdruple hauran quedat gaire convençuts. En tot cas, els haurà semblat que la nota pacifista és insuficient per a aconortar-los en les tristes circumstàncies que travessen avui. La cosa que sí sabem és que el proletariat dels països de l'Entente no ha caigut al parany.

La prova que no hi ha caigut, està en els acords de la Conferència obrera interaliada darrerament reunida a Londres. Hi havia a la Conferència majoritaris i minoritaris, i fins algun que altre pacifista kienthalia. I no obstant les divergències de criteri entre aquests elements, han estat aprovades per unanimitat diverses mocions que hauran produït una forta decepció als qui esperaven que els obrers aliats secundarien la manobra pacifista i exigirien als respectius governs l'acceptació de la proposta de Viena.

En resum, la Conferència de Londres ha condemnat el tractat de Brest-Litovsk i no més ha fet a la intervenció dels aliats a Rússia l'observació que cal evitar el perill d'afavorir els elements reaccionaris russos; ha declarat insincera i inacceptable la proposició de l'Austria-Hongria per a iniciar

Després de la processó

—Ja has vist la carrossa?
—La carrossa precisament no, però... que de qué, perquè hi vist an En Vila Marieges...

JEPH DE JESPU

La torcida vara

En el solemne acto de la apertura de los Tribunales, tanto Covián, el reaccionarísimo Fiscal del Supremo, como Ciudad Auriolos, Presidente de ese mismo Tribunal, se despacharon a su gusto contra las reformas que la democracia, la Revolución y los continuos progresos de la Ciencia Penal han ido introduciendo en los procedimientos judiciales y en el terrible derecho de castigar.

De las escandalosas pestes que echó Covián contra el Jurado, ya hemos hablado en «El Diluvio». Ya dijimos en este periódico también que la justicia del Jurado, mala y todo como es, la consideramos infinitamente superior y mejor, que la que expenden los Tribunales togados y los jueces de carrera. Es posible que catorce hombres se equivoquen o se apasionen y dicten un fallo injusto; pero, más fácil es que claudiquen o que yerren tres señores, que sirven a un determinado orden de cosas y que viven de juzgar unas veces bien y otras mal.

Del discurso de Covián nada más queremos hoy recoger. Pero, en el de Ciudad Auriolos hay bastante que espigar. El Presidente del Supremo de Justicia afirma que no es este el momento más oportuno para abolir la pena de muerte. Ya es mucho que el citado Presidente conceda que esa pena debe ser suprimida y borrada para siempre de los Códigos. Siglos sin cuento de disputas y de luchas ha costado convencer a los que juzgan y a los que mandan que no son ellos los amos de nuestra vida. Acorralados por las razones de la filosofía y por el hecho de las revoluciones, han acabado de confesar que, en efecto, no hay derecho a matar. Pero, aun se refugian en la última trinchera, y alegan especiosos pretextos de oportunidad para diferir el momento de librar a los hombres de ese estigma que los convierte en rebaño y en animales de establo y de macelo. Esos lobos nos dan la razón, pero no se resignan a renunciar a los festines que con nuestra carne y nuestra sangre se ofrecen de cuando en cuando. Primero mataban a cualquiera, al vasallo cuyos bienes o cuya mujer codiciaban, a la res más gorda de su rebaño. Después, se enviaba a la horca o a la hoguera a los que pensaban, a los que predicaban herejías religiosas o políticas, a los que se rebelaban. Hoy, que no es posible asesinar sabios ni siervos, se asesina infelices que delinquieron sinceramente, con todo su humano corazón ignorante de las artes y

FULMEN

No'ns hi encaparrem

Ls anys i els desenganys que a primer cop d'ull semblen dues coses dolentes, són, al cap-davall, dues fonts abundoses de tranquil·litat i de repòs d'ànim. L'experiència és mare de la ciència i, sobre tot, de la ciència inapreciable que ensenya la bona condició de *saber-se fer càrrec*.

No val a confondre's aquesta mena de tant-me-fotisme sà, benèvol i junoyesc amb l'aspre escepticisme que ofega tota mena de sentiment generós. El dò de fer-se càrrec ens fa explicar moltes actituds i, al explicar-nos-les ens estalvia molts disgustos. El cas d'En Vila Marieges ha tret de fogó als bons republicans. La major part critiquen de bona fe les tonteries d'aquest noi presumptuós. Alguns, cridant d'una manera desaforada, volen amagar la seva enveja an En Rodés.

A nosaltres, coneixedors de les vanitats humanes ni ens esgarria el salt d'En Rodés, ni les aristocrateries d'En Rius, ni les fantotxades d'En Vila Marieges.

En Vila no ha sigut mai republicà. Els ambiciosos, els que aspiren a llocs preeminents no tenen mai l'ànima republicana però saben la següent cosa que mai falla: el partit republicà, numerós, babau, entusiasta, dona valor a un nom i quan aquest nom és cotitzat ben alt vé la Monarquia i l'adquireix per a anar renovant els puntals que la sostenen. A bensegur que en aquest moment a la memòria del llegidor hi salten una pila de noms.

Els ambiciosos saben prou bé que el partit republicà, eterna criatura, no escarmenta mai i el troben sempre propici a fer d'escambell per a deixar-los enfilar ben amunt. L'ambiciós-llest, com En Rodés arriba. Els ambiciosos buïds com En Rius i En Vila Marieges no passaran mai de modestos alcaldes de R. O.

No'ns apurem, doncs, per lo que facin i deixin de fer els molts Vilas Marieges que criden dintre el partit republicà. No val la

mañas que le evitan a uno el tropezar con el verdugo.

Resto de los tiempos, en que se hacía objeto de esa persecución sañuda y mortal al pensamiento, son las leyes que reprimen los llamados excesos de la palabra hablada o escrita, leyes que Ciudad Auriolos estima deficientes y que, según él, conviene completar con una muy severa contra la difamación, a fin de evitar que «esos miserables, que deshonran la misión del periodista y en quienes se juntan los perfiles del chantagista y del baratero, puedan escapar sin riesgo de sus campañas inmundas para manchar la honra ajena».

La ferocidad con que Ciudad Auriolos habla de nosotros, los pobres periodistas sin familia y sin fortuna, recuerda los siglos lúgubres en que se nos tostaba y se nos achicharraba y se nos asaba. Y esa ferocidad de castellano trágico, santofiesco e inquisitorial contrasta con la suavidad lamerona y las alcarrianas mieles con que se dirige al rey, a quien, con una adulación ultrajante para la democracia y para la ciudadanía, supone árbitro y señor supremo y soberano de la justicia.

Al principio del discurso de Ciudad Auriolos sobresale este párrafo de un servilismo denigrante, con que nosotros vamos a acabar estas humildes consideraciones:

«Aún no se ha cumplido un año desde que, por merced del Rey, figuro a la cabeza de la Judicatura, investido de la presidencia del Tribunal Supremo. La regia bondad premió así liberalmente ocho lustros corridos de servicios prestados con celo y amor a la Administración de justicia, y comprenderéis que, henchido yo de gratitud, he de aprovechar esta solemnidad para ofrendar cordialmente y sinceramente tal sentimiento a nuestro augusto Soberano, reiterándole a la par mi fidelidad inquebrantable. Sed vosotros testigos de mi protesta de agradecimiento y adhesión.»

¡Qué indignidad! ¡Qué síntaxis! ¡Puah! Escupamos.

ANGEL SAMBLANCAT

Sonata LXIII

QUESTA setmana sí que podem xerrar tant com volguem, bo i deixant de banda les qüestions internacionals que, segons la censura, no interessen a ningú ni arribaran a interressar fins que guanyin (Déu ens en guard) els alemanys.

Sense comentar la guerra emperò, fixeu-vos en la collita de coses, cosetes i cosasses. Com a cosasses podríem posar-ne tres:

- a). El viatge de la Sereníssima Senyora Infanta donya Isabel de Borbón tia de don Anfós XIII.
- b). La actuació de don Vila No'm Mareigs, durant l'anterior viatge i comèdies representades durant el mateix.
- c). El furt del tresor del Dufi en el Museu del Prado.

Ben pensat, emperò, decideixo que'l viatge no passa d'ésser una cosa i l'actuació de don Vila una coseta; de manera que comensem per la cosassa i parlem del descarat furt no d'or i pedres precioses, que això fóra lo de menys, sinó de meravelloses joies artístiques de valor incalculable. La cosa faria riure sinó fes pena. En un local més que vigilat, en el centre del saló principal, s'exposen a l'admiració del públic, admirables tresors deguts al cisell dels més hàbils orfebres dels segles XVI i XVII. I un dia el senyor Carnelo (l'autor d'aquell cèlebre quadre «El duelo interrumpido») va, se fixa en la vitrina i diu:

—Ma! en aquella copa hi falten els aguilots.

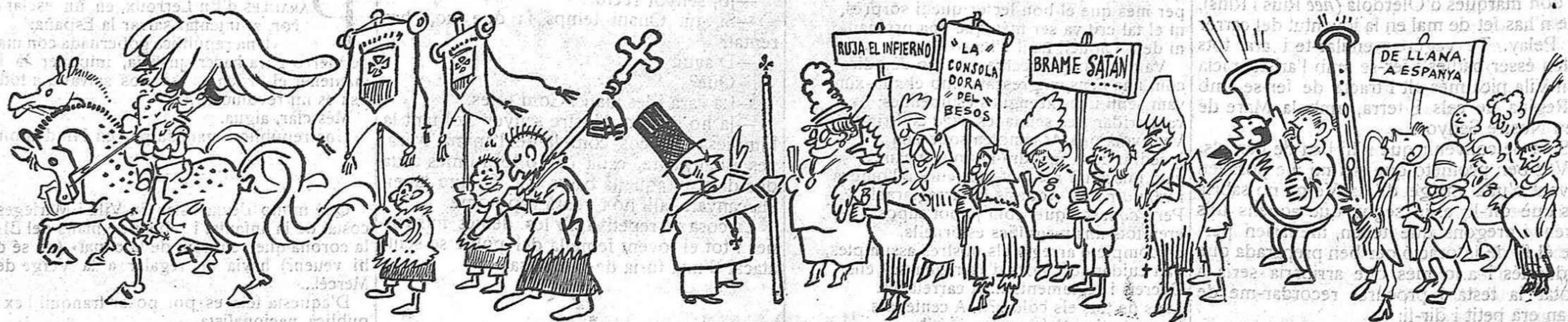
Crida, obren, miren i què aguilots ni romanços. Lo que hi faltava era més de la mitad de lo que tenia d'haver-hi. Jutge, policia, periodistes, el Govern, el Rei, tothom preocupant-se de l'escandalosa feta. Busquen per aquí, busquen per allí i mai diran què trobaren? No, eh?

Doncs que també havien robat l'altre vitrina, la que li feia parió. Vatúia nada món. Ara sembla que ja són sobre els lladres i mai dirieu a qui han detingut primer? Al

SOCIETAT MÍSTIC-FILMS

Projecció sensacional — de un gran acte clerical

Sense trampes ni gegants, van passant els escolans.

I d'aquests hi va al darrera una cobla "dominguera".

Passen homes, passen dones i senyors de cases bones.

Piadoses associacions / hi porten llurs gonfanons

Del clero l'alta excel·lència també al acte fa presència.

Fins al porrer de la Seu amb l'estaca allí hi veureu.

El senyó Esteve i sa esposa donen la nota seriosa.

I al sò d'alegre xaranga acaba la moixiganga.

Demà al matí, al teatre del «Bosque» els senyors Cambó i Ventosa parlaran en públic. Ei, en públic!.. No's permetrà l'entrada sinó als socis de La Lliga. Es la manera més segura de tenir raó, i de que ningú s'atreveixi a contradir-los.

Nostre amic, el regidor Xavier Gambús, ha tingut la finesa d'obsequiar-nos amb tres bonos triplicats per a que els repartim entre famílies necessitades. En nom dels pobres favorecuts, li agraïm la delicada atenció.

A primers del mes pròxim s'inaugurarà, a Madrid, un Assemblea de Metges. Molt bé. Serà la millor manera de acabar amb la passa. Mentres els metges seran a la Assemblea, els malalts estaran [desatesos... i es curaran més depressa.

Ha sigut nomenat capità general de Catalunya el general Milans del Bosch. Com poden veure, els cognoms no poden ésser més catalans: Milans, Bosch... Català de soca-arrel. Ara falta, només, que ens tracti a la catalana.

Aquell que només s'entera dels telegrames pels títols, tot sovint reb sorpreses extravagants. L'altre dia un curt de vista repassava els d'un diari, i anant mirant columnes llegí uns titulars que en lletres grosses, deien: HUELGA i dues railles més avall escrit amb el mateix tipu, parlant d'una desgràcia: DESASTRES. I es clar, al primer cop de vista, qualsevol es creu que els sastres s'han declarat en vaga.

L'emperador Josep II, viatjant en certa ocasió de incògnit, s'aturà a menjar en un hostal d'un poblet. Va fer-se fer un parell d'ous ferrats i, a l'hora de pagar li digueren que valien vint francs. Josep II s'astorà: —Caram!.. deuen anar molt escassos, els ous, per aquesta terra. L'hostaler, fent una reverència: —No, majestat. Per aquesta terra lo que van escassos són els emperadors.